

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (реєстр. № 5600 від 02.06.2021), внесений Кабінетом Міністрів України.

2. Завдання законопроекту

Метою законопроекту є забезпечення збалансованості бюджетних надходжень шляхом підвищення ефективності використання економічних ресурсів країни, а також усунення прогалин чинного законодавства.

Законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів, якими передбачено:

в частині індексації ставок податків:

- ставки акцизного податку на алкогольні напої, екологічного податку (крім ставок за викиди двоокису вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення, за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти та за розміщення малонебезпечних нетоксичних відходів гірничої промисловості) та рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України з урахуванням індексу споживчих цін за 2020 рік збільшити на 5%;

- ставки рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, рентної плати за спеціальне використання води та рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції за 2020 рік збільшити на 14,5%.

Індекси споживчих цін (105%) та цін виробників промислової продукції (114,5%) за 2020 рік надіслано Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України листом від 15.04.2021 № 3011-02/22956-03.

Крім того, відповідно до міжнародних зобов'язань України проектом пропонується змінити підходи до визначення одиниці виміру ставки акцизного податку на пиво. Так, згідно з додатком XXVIII Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони Україна зобов'язана привести норми власного законодавства у відповідність до Директиви Ради 92/83/ЄС від 19.10.1992 щодо гармонізації структур акцизних зборів на спирт та алкогольні напої. Статтею 3 вказаної Директиви встановлено, що акцизний податок, що справляється з пива, встановлюються в залежності від фактичної міцності готової продукції. При цьому, в Україні ставка акцизу на пиво визначена за 1 л готової продукції. Приведення правил оподаткування пива у відповідність до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС також передбачено пунктом 118 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000099F72E00B5F09200](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [01.03.2021 16:25:30](#) по [01.03.2023 16:25:30](#)

Міністерство фінансів України

11230-03-3/18420 від 10.06.2021

Тому у законопроекті пропонується діючу ставку акцизу за 1 л пива замінити на ставку за 1 л 100-відсоткового спирту, виходячи із середньозваженої міцності пива за 2019-2020 роки – 4,88 відсотка об'ємних одиниць та індексу споживчих цін за 2020 рік – 5%;

в частині адміністрування податків і зборів:

- надати право контролюючим органам стягувати податковий борг, який виник у результаті несплати самостійно визначеного платником грошового зобов'язання у податковій декларації або уточнюючому розрахунку, за рахунок готівки та/або коштів з рахунків у банках такого боржника за рішенням контролюючого органу без звернення до суду;

- встановити забезпечення податковою заставою донарахованих за результатами контрольно-перевірочної роботи сум грошових зобов'язань на час адміністративного або судового оскарження;

- встановити тимчасове обмеження (за рішенням суду) у праві виїзду керівника юридичної особи – боржника за кордон до повного погашення податкового боргу;

- надати право податковим органам отримувати на запит інформацію (пояснення) від платника не лише за фактом виявленого правопорушення, а й з інших питань, пов'язаних з оподаткуванням, можливими порушеннями у господарській діяльності платника, здійсненими операціями;

в частині податку на доходи фізичних осіб:

- запровадити оподаткування ПДФО за ставкою 18% доходів, отриманих від продажу протягом звітного податкового року третього та наступних об'єктів нерухомості;

- звільнити від оподаткування податком на доходи фізичних осіб доходи, отримані платником податку у вигляді часткової або повної компенсації відсоткових (процентних) ставок, яка виплачується в рамках бюджетної програми «Забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва» та державної програми впровадження фінансово-кредитних механізмів забезпечення громадян житлом на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також суми коштів, отриманих платником податку на безповоротній основі від Фонду розвитку інновацій;

в частині податку на прибуток підприємств:

- встановити обмеження для великих платників податків на перенесення від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих звітних (податкових) років у сумі п'ятдесяти відсотків такого непогашеного від'ємного значення об'єкта оподаткування;

- запровадити заборону для державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі, зменшувати фінансовий результат до оподаткування відповідно до положень підпункту 139.2.2 пункту 139.2 статті 139 Кодексу у разі, якщо визначення методів обчислення величини резерву сумнівних боргів (резерву очікуваних кредитних збитків) та способу визначення коефіцієнта

сумнівності не погоджено із власником (власниками) або уповноваженим ним органом (посадовою особою) відповідно до законодавства;

- встановити коригування фінансового результату до оподаткування на суму перерахованої безповоротної фінансової допомоги платникам податку, які є пов'язаними особами (у разі, якщо отримувачем фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) задеклароване від'ємне значення об'єкта оподаткування за період, в якому отримано таку фінансову допомогу (безоплатно надані товари, роботи, послуги));

в частині податку на додану вартість:

- встановлення обмеження бюджетного відшкодування ПДВ для платників-посередників у разі придбання та/або імпорту товарів, що у подальшому постачаються на митній території України;

- розширення бази оподаткування за рахунок оподаткування операцій з постачання всього ринку житла (об'єктів житлового фонду), крім житла, що будується за бюджетні кошти (*рівні умови ведення бізнесу для всіх учасників ринку житла, враховуючи, що в умовах ринкової економіки ціни на житло формуються з урахуванням попиту та пропозиції*);

- запровадження оподаткування ПДВ операцій з реалізації Національним банком України дорогоцінних металів (крім інвестиційного золота) фізичним та юридичним особам;

- обмеження можливості включення платниками податку до складу податкового кредиту податкових накладних, складених більше ніж 6 місяців з моменту здійснення операції;

в частині акцизного податку:

- скасувати пільгу з акцизного податку для платників, які здійснюють постачання електричної енергії (когенераційної та/або з відновлювальних джерел);

- скасувати процедури призупинення ліцензій на виробництво та обіг підакцизних товарів, одночасно уніфікувавши та доповнивши підстави для анулювання ліцензій;

- обмежити накопичення запасів тютюнових виробів перед підвищенням ставок акцизного податку, а саме встановити сплату акцизного податку із застосуванням коефіцієнта 1,5 за реалізацію на внутрішній ринок та/або ввезення на митну територію України тютюнових виробів у розмірі, що перевищує 115 відсотків середньомісячного обсягу реалізації на внутрішньому ринку такої продукції або її ввезення таким підприємством-виробником та/або імпортером за попередні дев'ять місяців;

- запровадити звітування тютюново-ферментаційними заводами про обсяги імпорту, виробництва та обігу тютюнової сировини та прирівняти таке звітування до податкової декларації;

- перенести на виробників та імпортерів обов'язок сплати 5-відсоткового акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів, який на сьогодні сплачують суб'єкти роздрібної торгівлі;

в частині екологічного податку:

- ставки екологічного податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти збільшити в 1,6 раза та передбачити їх підвищення у 8 разів у 2029 році (поступово);

- підвищити ставки екологічного податку за викиди двоокису вуглецю (CO₂) з 10 грн/т до 30 грн/тонну;

- підвищити ставки екологічного податку за відходи для підприємств гірничої промисловості з 0,49 грн до 1,5 грн/тонну;

в частині рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин:

- розширити базу оподаткування за рахунок забезпечення єдиного підходу до визначення об'єкта оподаткування шляхом класифікації видобутої мінеральної сировини згідно з галузевими вимогами з метою усунення можливості платника суб'єктивно визначати вартість корисної копалини;

- запровадити диференціацію ставок оподаткування руд заліза в залежності від розміру середньої фактичної ціни реалізації, визначеної як середня вартість залізної руди за індексом IODEX 62% FE CFR China, за інформацією, що офіційно зазначена світовим інформаційним агентством Platts, та опублікованої на офіційному вебсайті Мінекономіки;

- встановити коригування бази оподаткування руд заліза на коефіцієнт сухої ваги товарної продукції (0,9);

в частині рентної плати за спеціальне використання води:

- встановити диференціацію ставок рентної плати за спеціальне використання поверхневих вод в залежності від 9 районів річкових басейнів замість 14 басейнів річок;

в частині плати за землю:

- розширити базу оподаткування за рахунок запровадження оподаткування земельним податком земельних ділянок, право власності на які не оформлено, але вони фактичного використовуються;

- скасувати пільги з плати за землю за земельні ділянки, надані закладам науки, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів (у разі нецільового використання земельних ділянок);

- скасувати мораторій на індексацію нормативної грошової оцінки для всіх земель, крім сільськогосподарських угідь, яка використовується для цілей оподаткування платою за землю (земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ), земель населених пунктів, інших земель несільськогосподарського призначення);

в частині єдиного податку:

- виключити з платників єдиного податку четвертої групи платників, основним видом діяльності яких є розведення свійської птиці, страусів та перепелів;

- не включати до складу доходу платників єдиного податку першої – третьої груп доходи, отримані у вигляді часткової або повної компенсації відсоткових (процентних) ставок, яка виплачується в рамках бюджетної програми «Забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва» та державної програми впровадження фінансово-кредитних механізмів забезпечення громадян житлом на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також суми коштів, отриманих платником податку на безповоротній основі від Фонду розвитку інновацій;

в частині військового збору:

- звільнити від оподаткування військовим збором доходи, отримані платником податку у вигляді часткової або повної компенсації відсоткових (процентних) ставок, яка виплачується в рамках бюджетної програми «Забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва» та державної програми впровадження фінансово-кредитних механізмів забезпечення громадян житлом на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також суми коштів, отриманих платником податку на безповоротній основі від Фонду розвитку інновацій.

Крім того, пропонується запровадити для власників та користувачів земельних ділянок сільськогосподарського призначення мінімальне податкове зобов'язання з 1 гектара такої землі.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Прийняття та реалізація законопроекту сприятиме збільшенню податкових надходжень до державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

За оцінкою Міністерства фінансів України, у разі прийняття законопроекту додаткові надходження становитимуть близько 50 млрд грн за рік.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових фінансових витрат з бюджету.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» підтримується.

Заступник Міністра фінансів України

Світлана ВОРОБЕЙ